

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Кредит завжди був і залишається важливим важелем у стимулюванні розвитку виробництва, забезпечує трансформацію грошового капіталу в позичковий і виражає стосунки між кредитором і позичальником.

В розвитку кредитних операцій України існують певні труднощі та проблеми, які необхідно вирішувати для формування вдосконаленої системи розвитку кредитних операцій.

1. Однією з основних перешкод розвитку сегмента є небажання позичальників надавати банку інформацію про свій бізнес, адже ні для кого не секрет, що більшість малих підприємств працює з застосуванням так званих сірих схем».

2. Друга причина – досить довгий термін розгляду кредитної заявки.

3. Високий рівень кредитних ставок комерційних банків порівняно із дисконтною ставкою НБУ, що обумовлюють такі чинники, як високі інфляційні очікування, що перевищують поточний рівень інфляції, та відчуття штучного стримування інфляційного процесу, що безпосередньо підтримує високий рівень відсоткових ставок; різке збільшення у пасивах банків обсягу коротко- і середньо-термінових депозитів порівняно з коштами клієнтів; низьку питому вагу кредитних операцій в активах банків

4. Низький рівень прозорості, проблеми з ліквідним забезпеченням, необхідність розробки спеціальних технологій по видачі кредитів малим підприємствам.

5. Недосконала правова база.

6. Недостатня забезпеченість ресурсами і технологіями для роботи.

7. Ризик неповернення кредиту і відсотків за його використання, що виникає в умовах економічного спаду та важкого фінансового стану всіх підприємств.

8. Несприятливий інвестиційний клімат в державі.

9. Фінансове становище позичальників.

10. Недобросовісна банківська політика.

11. Знецінення залогового майна.

12. Нестабільність та стрімке збільшення курсу долару.

13. Невизначеність економічної і соціальної перспективи.

Всі ці причини перешкоджають комерційним банкам проводити кредитну політику, спрямовану на зростання галузей матеріального виробництва.

В сучасних умовах в Україні особливу увагу необхідно приділяти розвитку споживчого кредиту, в чому має допомогти вивчення іноземного

досвіду. Розвиток цього виду кредиту насамперед допоможе підвищити життєвий рівень населення. Але з другого боку, саме низький рівень доходів населення – головна причина того, що надання населенню споживчих кредитів банками майже не відбувається.

Для розвитку споживчого кредитування в Україні можна передбачити такий варіант: відкривати кредитну лінію фізичним особам-позичальникам, якімають вклади в цьому банку і мають репутацію акуратних клієнтів.

При проведенні своєї кредитної діяльності будь-який банк ставить на меті зменшити кредитний ризик і таким чином зменшити частку прострочених, пролонгованих, сумнівних, небезпечних, безнадійних кредитів.

Щоб уникнути проблемних кредитів, банку, перш за все необхідно звернути увагу на досконалість вивчення якості кредитного портфелю і кваліфікацію своїх працівників, що проводять цю оцінку.

З метою удосконалення практики кредитних взаємовідносин з клієнтами в умовах підвищення кредитного ризику та забезпечення надійного захисту інтересів банку, можна вважати за необхідне посилити вимоги щодо правомірності прийняття рішень по видачі кредитів та оперативність прийняття рішень по видачі кредитів та оперативність прийняття заходів по їх погашенню, а саме:

- забезпечити юридично грамотне оформлення кредитних угод і угод по заставі з високим рейтингом позичальників та розширенням і захистом в них прав банку, як заставодержателя і кредитора. Вимагати від позичальника представлення акту останньої аудиторської перевірки;

- проводити обов'язкове страхування переданих в заставу цінностей з передбаченням, що заставодержатель має право отримати страхову компенсацію, в підтвердження цього вимагати надання страхових полісів;

- від позичальників мати підтвердження наявності і достатності переданого банку забезпечення;

- посилити взаємодію економічної, юридичної служби банківської безпеки для підвищення результативності роботи по поверненню боргів, в тому числі шляхом оперативної і ефективної реалізації забезпечення;

- з метою підвищення рівня ліквідності забезпечення і своєчасного повернення кредитів не допускати практики формального підходу до вказаних процедур, а також перевищення в становлених повноважень при вирішенні кредитних питань.

Один із шляхів покращення фінансової стійкості і утримання ліквідності комерційних банків на належному рівні – це створення страхових фондів, за рахунок яких покриваються збитки від кредитної діяльності банків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 2001, № 5–6. – С. 30. Остання редакція від 24.11.2009 на підставі 1533-17.

2. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» // Відомості Верховної Ради України. – 2004, N 11, ст.140. Остання редакція від 29.01.2006 на підставі 2704-15.

3. Васюренко О.В. Современные концепции управления кредитным риском как основные составляющие процесса управления кредитным риском банка / О.В. Васюренко, В.Ю. Подчесова // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1(115). – С. 170–177.

4. Примостка Л.О. Моделювання ризику та прибутковості кредитного портфеля банку / Л.О. Примостка, В.І. Козлов // Вісник КЕФ КНЕУ імені В. Гетьмана. – 2011. – № 1. – С. 192–202.

5. Слобода Л.Я. Дослідження факторів кредитних ризиків банків / Л.Я. Слобода // Регіональна економіка. – 2010. – № 1. – С. 125–135.

6. Вітлінський В.В. Кредитний ризик комерційного банку : монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2012. – 480 с.

7. Криклій О.В. Управління кредитним ризиком банку : монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Масалак. – Севастополь: УАБС НБУ, 2008. – 86 с.